

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

ЮВІЛЕЙНА ПАЛІТРА 2022 :
до пам'ятних дат видатних українських
музичних діячів і композиторів

*ЗБІРНИК СТАТЕЙ ЗА
МАТЕРІАЛАМИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*

21-22 грудня 2022 року

СУМИ – 2023

УДК 78.071.1/2 (092) (063)

Ю14

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Сумського
державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
(протокол № 7 від 30 січня 2023 року)*

Редакційна колегія

О. К. Зав'ялова – докторка мистецтвознавства, професорка (голова
редколегії);

О. А. Устименко-Косоріч – докторка педагогічних наук, професорка;

О. В. Єременко – докторка педагогічних наук, професорка;

Л. М. Горболіс – докторка філологічних наук, професорка;

О. В. Гончаренко – кандидатка мистецтвознавства, старша
викладачка.

Редактор-упорядник: доктор мистецтвознавства,
професор **О. Г. Стахевич**

Ю14 Ювілейна палітра 2022 : до пам'ятних дат видатних
українських музичних діячів і композиторів : збірник статей за
матеріалами VI всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю (21-22 грудня 2022 року). – Суми : ФОП
Цьома С.П., 2023. – 132 с.

ISBN

Збірник статей видається за матеріалами щорічної всеукраїнської
науково-практичної конференції, метою якої є вивчення та
популяризація українського музичного мистецтва минулого та
сьогодення. Публікації торкаються вивчення актуальних питань
музичної науки та освіти, композиторської та виконавської творчості
як знаних, так і маловідомих українських митців, представників
української діаспори, наших сучасників. Пропонується для студентів,
викладачів і всіх, кому цікаві історія та сьогодення української
музики, хто небайдужий до її нагальних питань.

УДК 78.071.1/2 (092) (063)

© СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2023

© ФОП Цьома С.П., 2023

ISBN

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО.....	5
РОЗДІЛ І. УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СПАДЩИНА	
XVIII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ	7
Антонюк В. Г.	
ДУХОВНА СПАДЩИНА МИКОЛИ МИКОЛАЙОВИЧА	
АРКАСА (ДО 170-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	7
Зінченко-Степанян О.М.	
ВІДОБРАЖЕННЯ ПОЕТИЧНОЇ ДРАМАТУРГІЇ	
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В РОМАНСІ-БАЛАДІ	
«КНЯЖНА» МИКОЛИ ЛИСЕНКА	15
Каплюк А. С.	
ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ТРАДИЦІЇ ТВОРЧОСТІ	
М. ЛЕОНТОВИЧА ТА ЇХ РЕТРОСПЕКЦІЯ В	
МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ СЬОГОДЕННЯ.....	19
Моргунова Т.Л.	
УКРАЇНСЬКИЙ КЛАСИЦИЗМ СОНАТИ ДЛЯ	
СКРИПКИ І ЧЕМБАЛО МАКСИМА БЕРЕЗОВСЬКОГО .	21
РОЗДІЛ ІІ. КОМПОЗИТОРСЬКА Й ВИКОНАВСЬКА	
ПРАКТИКА В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНОМУ	
ПРОСТОРІ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ	26
Берегова О. М.	
ФІЛОСОФІЯ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У МУЗИЦІ	
АЛЛИ ЗАГАЙКЕВИЧ (ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ	
НАРОДЖЕННЯ Г. СКОВОРОДИ)	26
Бондаренко А.Ю.	
КАРТИНИ ІСТОРИЧНОГО МИНУЛОГО УКРАЇНИ У	
СИМФОНІЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ОЛЕКСАНДРА	
ЯКОВЧУКА (до 70-річчя композитора)	30
Гасанов Р. Г. огли	
ПСАЛМИ ГАННИ ГАВРИЛЕЦЬ ЯК КВІНТЕСЕНЦІЯ	
ДУХОВНО-ФІЛОСОФСЬКИХ ПОШУКІВ	
УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ	
КІНЦЯ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ	37
Гончаренко О. В., Сальникова С. С.	
ДО 100-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ ПЕРШОГО ВИКОНАННЯ	
«ЩЕДРИКА» М. ЛЕОНТОВИЧА У НЬЮ-ЙОРКУ	42
Горболіс Л. М.	
МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД КІНОСТРІЧКИ «ЗЕМЛЯ»	
ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА ВІД	
ГУРТУ «ДАХАБРАХА»	48
Дика Н. О.	
УКРАЇНСЬКИЙ КАМЕРНИЙ ВИМІР СУЧАСНОСТІ:	
ТВОРЧІ КОНТАКТИ КВАРТЕТУ ІМЕНІ	
М. ЛЕОНТОВИЧА І МИРОСЛАВА СКОРИКА	52

Касьянова В., Касьянов В. ДЕТЕРМІНАНТИ ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ О. С. ТИМОШЕНКА (ДО 90-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	60
Кириченко О. А. МУЗИКА ЯК ОСНОВА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МИКОЛИ КОЛЯДИ	67
Лігус В. О. МИХАЙЛО КАНЕРШТЕЙН В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИРИГЕНТСЬКОЇ ШКОЛИ: ГРАНІ ТАЛАНТУ Й ОСОБИСТОСТІ (ДО 120-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	72
Пахомов Ю.М. ЮРІЙ ЩУРОВСЬКИЙ: ТВОРЧА СПАДЩИНА ДЛЯ ЮНИХ МУЗИКАНТІВ.....	78
Полянська Г.М. ПОЛТАВСЬКІ ЮВІЛЕЇ 2022 РОКУ	83
РОЗДІЛ III. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ НАУКИ ТА ПЕДАГОГІКИ	92
Гончаренко О. В. ЗНАЙОМТЕСЯ: ФОЛЬКЛОРНИЙ ГУРТ «СЕРПАНОК».....	92
Зав'ялова О.К. КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, МУЗИКОЗНАВСТВА ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ: 20 РОКІВ ЗВЕРШЕНЬ.....	98
Лі Сівень ДИРИГЕНТСЬКО–ОРКЕСТРОВЕ МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ	111
Руденко О. Ф., Дін Мензяо ВОКАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ РЕЙНГОЛЬДА ГЛІЄРА	114
Смородський В. І., Смородська М. М. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ ЖАНРОВОЇ ПАРАДИГМИ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО	116
Цуранова О.О. МАЙСТЕР З ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРИ: ДО 95-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ НАТАЛІЇ ЄЩЕНКО	123
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	129

**Касьянова В.,
Касьянов В.**

ДЕТЕРМІНАНТИ ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ О. С. ТИМОШЕНКА (ДО 90-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Традиція українського хорового співу найвідчутніше виявляється в творчому житті особистостей, мистецтво яких – утвердження одвічних духовних цінностей цієї традиції.

Ольга Бенч

Хоровий диригент Олег Семенович Тимошенко – яскрава постать в українському музично-виконавському мистецтві. Його ім'я вкарбоване в сузір'я видатних митців України, фундаторів виконавських традицій української хорової школи ХХ століття. Багатогранну творчість Олега Тимошенка досліджують вчені, які мали щастя безпосередньо спілкуватися з ним – О. Барановська, З. Величко, Н. Величко, Т. Гусарчук, О. Комісаров, А. Лашенко, О. Малозьомова, Ю. Пучко, А. Шейко, Л. Шумська та ін. Кожен із них аналізує творчість митця, з одного боку, як процес створення нових художніх цінностей, з іншого, – як явище культури певної країни та суспільства в цілому. Через магічні кристали часу творчий портрет О. Тимошенка постає як яскрава особистість, в якій динамічно поєдналися сукупність духовних, управлінських і реформаторських морально-вольових якостей людини, свідомість і вчинки якої визначились високим ступенем соціально-екзистенційної зрілості.

Суспільно-політичні умови національної мистецької науки другої половини ХХ ст. були означені піднесенням самоусвідомлення нації, пожвавленням культурно-просвітницького руху, ідейно-виховними новаціями. Митців цікавить філософія культури, її системотворчий феномен. Їх бентежить сутність споконвічних тем мистецтва. Чи замислювався над цими поняттями Олег Семенович? Безперечно! Молодий енергійний, цілеспрямований він шукає сенс буття в культурі комунікації між людьми,

осмислює роль митця в суспільстві, захоплюється філософією. Адже саме через вчення Піфагора і Конфуція, Платона і Аристотеля, філософів соціально-культурного руху Ренесансу і Просвітництва, через світогляд мислителів, яких породила наша земля – М. Бердяєва, Ю. Дрогобича, В. Каразіна, П. Могили, І. Огієнка, Г. Сковороди, – відбувається проникнення у самосвідомість, живиться самопізнання особистості.

Мистецтво, як час і простір, в якому живе краса людського духу стає основою, смыслом, стимулятором новаторських ідей і творчих досягнень Олега Тимошенка. Власне, ще за часів студентства сформувалися вольові риси його характеру, цілеспрямованість, вміння приймати рішення і нести відповідальність. Вірний традиціям виконавської хорової школи М. Вериківського, Г. Верьовки, Е. Скрипчинської, хорової творчості Б. Лятошинського, М. Колеси, Л. Ревуцького він наслідує їх творчі настанови [2, с. 17]. Успадкувавши досвід митців, Олег Семенович знаходить свою стежину на перетині активних змін в українському професійному мистецтві та історично визрілої потреби українців заповнити духовну порожнечу після соціально тяжких випробувань голодомором, репресіями, війною та їхніми наслідками.

Бажання приймати участь у фундаментальних перетвореннях у мистецько-освітній галузі приводить Олега Тимошенка до лав одностудійців. На цей час припадає збільшення навчальних та культурно-просвітницьких закладів, видавництв, створюються професійні спілки в галузі педагогіки, культури, мистецтва. Здійснюються мистецтвознавчі, культурологічні, фольклористичні дослідження. В мистецьких колах зростає попит на науково-методичні новації, високохудожній репертуар, який своєю чергою стимулював зростання інтересу слухача, викликав бажання не лише слухати, а й брати участь у діяльності творчих колективів. Назрілі умови, такі як підготовленість аудиторії, політика згуртованості, фінансові можливості, соціокультурне підґрунтя, які дали можливість створити фундамент розбудови нової української хорової школи. Своєю чергою, новизна хорової парадигми постає як ознака національної

ідентичності й вершини творчості, що об'єднує фахівців музичних і культурологічних спеціальностей.

Перебуваючи в епіцентрі позитивних змін, орієнтуючись на високодуховні подвижницькі цінності, Олег Тимошенко стає на шлях культурної трансмісії [7, с. 12]. Він приймає пропозицію очолити хорову капелу Південно-Західної залізниці, колектив якої мав славу історію і був центром культури і просвіти. З цього часу виконавство Олега Семеновича входить в активну фазу діяльності.

Виконавська діяльність - це сутність музиканта, основа його творчого життя. Прагнення митця відкритись іншим шляхом ретрансляції своєї творчості влучно відобразила Леся Українка у вислові «Як серцю виспівать себе?». Виспівати свої думки й почуття інструментами хорової органіки – процес непростий. Він має багаторівневу структуру, де поєднуються системне явище взаємодії професійної майстерності диригента та колективу з системою комунікативних стосунків, які виникають у процесі сприйняття і відтворення музичних творів. Застосування системного та аналітичного методів дослідження дає нам змогу виявити коло мистецьких орієнтирів виконавської діяльності Олега Тимошенка цього періоду:

- уявлення про хоровий спів як формування суспільної свідомості, як елемент зростання духовної культури та високої організації людської діяльності;
- переконання і віра в гуманістичну сутність методологічної концепції мистецької освіти, прогнозування її реформи, спрямованої на самовизначення і самоорганізацію особистості;
- осмислена творча відповідальність, адже справжньої творчості без відповідальності не існує.

З досвідом керівництва хорами Луганська, Вінниці, Харкова, Києва, за шаленої харизми і амбітності, Олег Тимошенко пропонує адміністрації Південно-Західної залізниці креативний проект і в межах культурно-просвітницької парадигми конструює мистецький осередок високого морально-етичного рівню з яскраво вираженою філософією колективної творчості. Приміщення, яке надали капелі в старовинному будинку по вулиці Миколи Лисенка якнай-

краще відповідало творчим задумам Олега Семеновича. Для аматорів, чиє бажання займатись вокально-хоровим мистецтвом було покликом душі, внутрішньою потребою, відкриваються класи вокалу, теорії музики, класи самопідготовки з опрацювання хорових партій. Однодумцями сподвижника, його творчими соратниками стають колеги по консерваторії Наталія Вишневська, Наталія Лукашенко, Тетяна Михайлова, Людмила Пруднікова і талановита студентська молодь диригентської школи Олега Тимошенка – Олена Барановська, Павло Ковалик, Григорій Сорокопуд. Адміністративні функції виконувала Тетяна Ярмач.

Таким чином, конструктивний підхід Олега Тимошенка з його неперевершеним організаторським хистом реалізується у створенні фундаментальної функціонально-діючої, ідейно-ціннісної творчої структури. Новостворений колектив стає найвищою аматорською школою вокально-хорового співу, в якій формуються естетичні смаки, творчі критерії, еталони мистецької краси і досконалості.

Заслужена академічна хорова капела Південно-Західної залізниці починає функціонувати як лабораторія виконавської практики для студентів-хормейстерів мистецьких навчальних закладів. На прикладі капели можна виявити виконавський феномен хорового колективу як категорію особливого виду людської діяльності, ідеальної моделі людського буття із власною структурою філософських вимірів творчості. Діяльність Олега Тимошенка як художнього керівника і головного диригента, його глибоке володіння постулатами хорової справи, його здатність бути джерелом і генератором ідей створили миттєвий резонанс популярності капели як у столиці, так і за її межами. Спів капели лунає в Жовтневому палаці і Палаці культури «Україна», Національній опері і Колонному залі Національної філармонії України, у Великому і Малому залах рідної альма-матер – державної консерваторії (нині Національна музична академія України) імені П. І. Чайковського.

Радіо, телебачення, преса того часу тримають постійний творчий контакт з капелою. Вони були одностайними у високій оцінці аматорського колективу, висловлюючи захоплення його виконавським стилем, рівнем акапельного

виконання, високою сценічною культурою. Шириться географічна карта гастрольних подорожей капели. На історичних афішах колективу можна побачити назви концертних залів України, Грузії, Armenії, Білорусі, Латвії, Естонії.

Загальноновизнано, що за репертуарною політикою вокально-хорового колективу і майстерністю його звучання визначається професійний рівень диригента. А репертуар капели складали хорові твори вітчизняної і зарубіжної класики, чільне місце серед яких посідали твори Д. Бортнянського, С. Гулака-Артемовського, М. Лисенка, Б. Лятошинського, Л. Ревуцького, К. Стеценка, Я. Яциневича, обробки українських народних пісень. У своїй практичній роботі О. Тимошенко прагнув прищепити любов до творів М. Леонтовича, яким надавав перевагу і інтерпретував їх з особливим трепетом. Хрестоматійними для співаків стали акапельні твори Й. С. Баха, К. В. Глюка, О. Лассо, В. А. Моцарта, Ф. Шуберта та ін.

З розширенням репертуарних меж, включенням складних партитур змінюється виконавський стиль капели, з'являються більш розгорнуті форми – сюїти, сцени з опер, кантати для солістів, хору і оркестру. В рамках великих концертних програм Олег Семенович запрошує для співпраці з капелою Симфонічний оркестр радіокомпанії України, народних артистів України Людмилу Юрченко і Анатолія Кочергу та заслужених артистів України Івана Чайченка і Олександра Юхименка. У поєднанні з багатством звучання симфонічного оркестру, з красою і повнотою звучання блискучих артистів, за відзначення преси, Заслужена академічна хорова капела Південно-Західної залізниці під орудою Олега Тимошенка досягла рівня звучання професійного колективу.

Високо оцінюючи диригентський таланти О. Тимошенка, науковці та майстри музичного мистецтва Н. Герасимова-Персидська, М. Гринишин, Є. Мірошніченко, П. Муравський, А. Лащенко, Є. Савчук, С. Тишко, М. Черкашина-Губаренко, зазначали, що Олег Семенович має своє виконавське обличчя, свій стиль, уміло використовує темброву палітру хору, майстерно оперує хоровою органікою у розкритті художнього образу. Виконавська майстерність О. Ти-

мошенка розкривалась в його таланті створити цікавою і неповторною кожна репетицію, наситити її творчою енергією, або розрядити напружену ситуацію дотепним жартом.

Модель репетиційного процесу капели являлась, по суті, спектаклем з усіма його складовими. Керований творчою думкою і винахідливістю Олег Семенович виконував роль режисера. На високому емоційному підйомі він тонко й майстерно вплітав кожна партію в загальне хорове звучання, надаючи їй головну чи другорядну роль, або включаючи в «масовку». Поетапно рухаючись за сценарієм, митець вів все дійство до яскравої кульмінації, насолоджуючись чистим звучанням хорового полотна.

Магнетизм керівника стимулював учасників процесу, створював дивовижний вплив на хористів, заохочував їх до реалізації акторських талантів. Така активізація була обов'язковим «ключем» до таїни мистецтва і мала на меті вирішення професійних завдань: технології вокально-хорового інтонування; когнітивно-виконавського осмислення кантилени, технології її відтворення; усвідомлення рухливої динаміки; осмислення дикції та артикуляції. У такому зрізі усвідомлений творчий процес приваблював своїм результатом. Свободі і зібраності виконавців сприяло впровадження нової етики стосунків у колективі. Весь репетиційний процес був вибудований на засадах творчого діалогу і поваги. Такі відносини впливали на гнучкість агогіки і прояв артистичності.

Прикметною рисою обдарування О. Тимошенка була одухотвореність виконання і глибинне відчуття музичного твору. Очевидці згадують, що коли Олег Семенович диригував, у нього співало все – і очі, і руки, і серце. В кожному творі він вибудовував драматургію, розставляв смислові акценти, віднаходив змістові цезури і робив це вміло й талановито, чим приносив задоволення співакам і публіці. Він перетворювався на вулкан. Його натхненний стан захоплював відданих співу і диригенту капелян і передавався публіці, об'єднуючи весь зал у магічному відчутті катарсису.

Концертні виступи колективу справляли враження справжнього свята. Капеляни відчували захоплення слухачів і всю свою увагу спрямовували на диригента. Порозуміння

між співаками і диригентом сягало найвищого ступеня. Наступала мить, коли можна було диригувати самими очима. Гнучка агогіка чи чіткий метр, насичене фортисимо чи м'яке піано - все було підвладне виконавцям. Можливість реалізовувати своє виконання на такому художньо-естетичному рівні приваблювала капелян, захоплювала і не відпускала. Хорова творчість єднала їх на довгі роки. Тож колектив з-поміж інших вирізнявся постійним складом виконавців. Олег Семенович цінував кожного співака. Психологічний мікроклімат, що панував у капелі, безпосередньо впливав на майстерність колективу.

Ієрархію особистісних якостей О. Тимошенка складали воля, інтелект, благородство. Йому були притаманні сміливість і рішучість. Він добре знав себе і роботу, якій присвятив все своє життя. Вчений і практик, він завжди був прогнозований на успіх. За вимогою морального закону, який мав у пріоритеті, дотримувався почуття справедливості. Олег Семенович мав надзвичайну привабливість і шарм. Майстерно володів яскравим, соковитим оксамитовим тембром голосу. Його мова була проста і доступна, глибока і неповторна, а його романтично-емоційні розповіді захоплювали і надихали.

О. С. Тимошенко – людина феноменальних здібностей, яка цілеспрямовано створила себе і впевнено йшла до вершин у будь-якому виді діяльності. Керівництво, педагогіка, наука, виконавство – далеко не всі види діяльності, в яких він посів чільне місце у низці відомих постатей музичного мистецтва України. Виконавська діяльність Олега Тимошенка – яскравий приклад служіння мистецтву. Відданий син України, він створив капелу, яка була пропагандистом академічного хорового виконавства і берегинею української хорової школи.

Список використаних джерел:

1. Бенч О. Павло Муравський. Феномен одного життя. К. : Дніпро, 2002. С. 11, 18.
2. Дослідження. Досвід. Спогади : зб. праць / Гол. ред.-упоряд. В. П. Шерстюк. К., 2012. Вип. 9. С. 17, 18.
3. Ковалик П. Хорове виконавство як феномен творчої взаємодії (з досвіду київської хорової школи): автореф. ... дис. канд. мист. : 17.00.03 Музичне мистецтво. К., 2002. 18 с.
4. Кошиць О. Спогади. К. : Рада, 1995. 387 с.

5. Лащенко А. З історії київської хорової школи. К. : Муз. Україна, 2007. 198 с.
6. Малозьомова О., Гусарчук Т. Покликання.: Життя і творча діяльність О. Тимошенка. К. : Муз. Україна, 2002. 136 с.
7. Філософія культури: основні поняття, напрями, персоналії : навч. посіб. / за ред. М. О. Тимошенка. Київ-Чернівці : Букрек, 2020. С. 577.

Кириченко О. А.

МУЗИКА ЯК ОСНОВА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МИКОЛИ КОЛЯДИ

Вторгнення 24 лютого 2022 року російських військ на територію України викликало небувале зростання зацікавленості населення українською мовою, історією країни та її культурною спадщиною. Війна стала каталізатором багатьох культурних процесів. З попелу війни постало й мистецтво. Письменники, музиканти, режисери, оспівують у своїх роботах силу і мужність народу, його любов до рідної землі, віру в перемогу та розповідають про трагедію, яка прийшла на нашу землю.

У процесі українського національного відродження, що супроводжується пошуками у різних музичних галузях, ми відкриваємо багато цікавих постатей в культурній спадщині України. Серед них імена таких славетних композиторів як: Микола Коляда, Борис Кудрик, Павло Маценко, Нестор Нижанківський, Болеслав Яворський та багато інших. В цьому році виповнюється 115 років від Дня народження українського композитора і музично-громадського діяча – Миколи Терентійовича Коляди, для якого музика стала основою реалізації його як людини, як музиканта, як громадського діяча.

Народився М. Коляда на Полтавщині, в селі Березівці Прилуцької волості у квітні 1907 року. Родина була дуже бідною. Єдиним багатством, яким наділив бог його родину, був музичний талант. З дитинства проявились музичні здібності Миколи, успадковані від батька та діда. Хлопець був великим любителем і знавцем українських пісень, грав на скрипці, самостійно навчився грати на роялі, до якого допускав його у свій палац сільський поміщик Трихановсь-